

GÆÐA- OG EFTIRLITSSTOFNUN
FÉLAGSÞJÓNUSTU OG BARNAVERNDAR

Þjónusta við fatlað fólk í Hveragerðisbæ

Maí 2019

Þjónusta við fatlað fólk í Hveragerðisbæ

Mái 2019

Útgefandi: Gæða- og eftirlitsstofnun félagsþjónustu og barnaverndar
Skógarhlíð 6
105 Reykjavík
Sími: 545 8100
Bréfasími: 551 9165
Netfang: gef@gef.is
Veffang: gef.is

Umbrot og textavinnsla: Gæða- og eftirlitsstofnun félagsþjónustu og barnaverndar

© 2019

Efnisyfirlit

Ábendingar til Velferðarþjónustu Árneshvíls vegna þjónustu við fatlað fólk í Hveragerðisbæ	5
1.1 Mat á stuðningsþörfum	5
1.2 Samráð við notendur	5
1.3 Gæðamál	5
1.4 Innra eftirlit	5
1 Inngangur	6
2 Þjónusta við fatlað fólk í Hveragerðisbæ	7
2.1 Fjöldi notenda	7
2.2 Mat á stuðningsþörfum	8
2.3 Samráð við notendur	9
2.4 Innra eftirlit	9
3 Niðurstöður könnunar meðal notenda	10
3.1 Aðferð og þátttakendur	10
3.2 Niðurstöður	10
4 Ábendingar til Velferðarþjónustu Árneshvíls vegna þjónustu við fatlað fólk í Hveragerðisbæ	13
4.1 Mat á stuðningsþörfum	13
4.2 Samráð við notendur	13
4.3 Gæðamál	14
4.4 Innra eftirlit	14
Viðauki I: Þjónustusvæði Suðurlands í málefnum fatlaðs fólks: Mat á færni og þörf fyrir stuðning í daglegu lífi – grunnmat	15

Ábendingar til Velferðarþjónustu Árnesþings vegna þjónustu við fatlað fólk í Hveragerðisbæ

Gæða- og eftirlitsstofnun félagsþjónustu og barnaverndar hvetur Velferðarþjónustu Árnesþings til að huga að eftirfarandi þáttum í framkvæmd þjónustu við fatlað fólk í Hveragerðisbæ.

1.1 Mat á stuðningsþörfum

Notkun samræmds matstækis við mat á stuðningsþörfum fatlaðs fólks.

1.2 Samráð við notendur

Áhersla verði lögð á samráð við notendur varðandi mat á stuðningsþörfum og breytingar á þjónustu.

1.3 Gæðamál

Markviss skráning verkferla, til dæmis ferils umsókna um þjónustu. Umsóknir um þjónustu séu alltaf skriflegar.

Samningar varðandi þjónustu við fatlað fólk séu skriflegir.

Nákvæm skráning varðandi símtöl og fundi með notendum.

Minnt er á frumkvæðisskyldu sveitarfélaga en skv. 32. gr. laga um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir þá skulu sveitarfélög hafa frumkvæði að því að kynna sér aðstæður fatlaðs fólks og gera því grein fyrir rétti til þjónustu samkvæmt lögnum.

Markviss skráning ábendinga sem varða framkvæmd þjónustu við fatlað fólk.

1.4 Innra eftirlit

Markvisst innra eftirlit með skipulagi og framkvæmd þjónustu við fatlað fólk.

1 Inngangur

Með bréfi frá Réttindavakt velferðarráðuneytisins, dags. 19. júní 2018, var erindi frá Öryrkjabandalagi Íslands og Landssamtökunum Þroskahjálp framsent Gæða- og eftirlitsstofnun félagsþjónustu og barnaverndar (GEF) til meðferðar. Erindið snéri að þjónustu við fatlað fólk í Hveragerðisbæ og var óskað eftir því að réttindavaktin beindi þeim tilmælum til ráðuneytisins „að það greini án tafar hvernig þjónustu við fatlað fólk hefur verið og er háttað í Hveragerðisbæ“ og rannsaki „hvort ábendingar um að sveitarfélagið hafi ekki farið að réttum stjórnsýslureglum við undirbúning ákvarðana varðandi þjónustu við fatlað fólk og framkvæmd þeirrar þjónustu og í ýmsum samskiptum við þá sem hafa sérstakra hagsmuna að gæta eigi við rök að styðjast og ef rannsókn sýnir að svo er grípi ráðuneytið til viðeigandi ráðstafana gagnvart sveitarfélaginu“. Fundað var með fulltrúum Öryrkjabandalagsins og Þroskahjálpar í framhaldi af því að erindi þessara aðila var vísað til GEF.

Ábendingar bárust einnig til GEF árið 2018 frá réttindagæslumanni fyrir hönd foreldra tveggja barna vegna þjónustu Hveragerðisbæjar við þau.

Kallað var eftir upplýsingum frá Hveragerðisbæ. Bæði var um að ræða beiðni um tölfræðiupplýsingar og svör við ýmsum spurningum. Viðtal var síðan tekið við forstöðumann Skóla- og velferðarþjónustu Árneshvíls og félagsráðgjafa sem fer með málefni fatlaðra. Í viðtalinu var óskað eftir upplýsingum um alla fatlaða notendur sem þiggja þjónustu samkvæmt lögum um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir, nr. 38/2018, og/eða lögum um félagsþjónustu sveitarfélaga, nr. 40/1991. Framkvæmd var símakönnun meðal notenda/aðstandenda á tímabilinu 18. febrúar til 7. mars 2019. Viðtöl voru einnig tekin við foreldra tveggja barna til að dýpka niðurstöður símakönnunarinnar. Einnig var rætt við félagsráðgjafa hjá Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins.

Á lista yfir notendur voru nöfn 31 einstaklings, þar af bjuggu fimm einstaklingar í búsetuúrræði fyrir fatlað fólk. Ákveðið var að hafa samband við þá 26 notendur sem bjuggu í heimahúsum. Af 26 notendum náðist í 22 notendur/aðstandendur í síma eða 85% notenda. Í ljós kom að aðeins 12 voru með þjónustu og svöruðu allir símakönnuninni.

Helmingur svarenda taldi að þeir/börn þeirra þyrftu aukna þjónustu til að mæta betur þörfum þeirra, en helmingur svarenda var á heildina litið mjög eða frekar ánægður með þjónustu frá Velferðarþjónustu Árneshvíls. Átta af tólf svarendum voru mjög eða frekar ánægðir með framkomu starfsmanna. Þrír sögðu að þjónustan væri að uppfylla þarfir þeirra að öllu leyti, fjórir að hún gerði það að nokkru leyti, þrír að litlu leyti og einn að engu leyti.

2 Þjónusta við fatlað fólk í Hveragerðisbæ

Félagsþjónusta á vegum Velferðarþjónustu Árneshvíls nær til íbúa í uppsveitum Árneshvíls, Flóahrepps, Hveragerðis og Ölfuss. Starfsstöðvar eru í Hveragerðisbæ, í Þorlákshöfn og í Laugarási. Hveragerðisbær er meðal þeirra 13 sveitarfélaga sem reka saman byggðasamlag um málefni fatlaðs fólks, Bergisann bs., og eru þrjú félagsþjónustuvæði á starfssvæði byggðasamlagsins, Velferðarþjónusta Árneshvíls, Félagsþjónusta sveitarfélagsins Árborgar og Félagsþjónusta Rangárvalla- og Skaftafellssýslu. Þrjú bæjarstjórnarmyndar stjórn Bergisanns.

Í Hveragerðisbæ er eftirfarandi grunnþjónusta veitt: Heimaþjónusta, félagsleg liðveisla og ferðaþjónusta fatlaðra. Samkvæmt upplýsingum frá starfsmönnum velferðarþjónustunnar er aldrei biðlisti eftir þessari þjónustu heldur fær fólk strax þá þjónustu sem það á rétt á. Þverfaglegt samstarf er í málefnum barna.

Hveragerðisbær er með einn beingreiðslusamning við foreldra fatlaðs barns. Ekki er í dag um að ræða aðra samninga hjá sveitarfélaginu við þriðja aðila um framkvæmd þjónustu við fatlað fólk.

Öll þjónusta umfram grunnþjónustu er rekin sameiginlega af byggðasamlagi Bergisanns, þ.e. frekari liðveisla, búsetuúrræði, skammtímadvöl, Viss hæfing, verndaður vinnustaður og stuðningsfjölskyldur. Eitt búsetuúrræði er í Hveragerðisbæ. Fagteymi á vegum Bergisanns tekur ákvarðanir um þjónustu.

2.1 Fjöldi notenda

Í Hveragerðisbæ búa árið 2019 2.657 manns. Í töflunni hér fyrir neðan eru upplýsingar frá Velferðarþjónustu Árneshvíls um fjölda fatlaðra einstaklinga í Hveragerðisbæ sem fá þjónustu sem og stöðugildi starfsmanna.

Tafla 1: Tegund stoðþjónustu.

	Fjöldi
Sértæk búsetuúrræði	5
Skammtímaþjónusta/dvöl	2
Vinna með stuðningi	6
VISS, vinnu- og hæfingarstöð	6
Félagsleg liðveisla	11
Frekari liðveisla	1
Stuðningsfjölskylda	2
Ferðaþjónusta fyrir fatlað fólk	8
Fjöldi notenda með einstaklingsbundna þjónustuáætlun	30
Fjöldi notenda á biðlista eftir búsetuúrræði fyrir fatlað fólk	0
Meðalbiðtími á biðlista eftir sértæku búsetuúrræði árið 2017	0
Fjöldi notenda á biðlista eftir ferðaþjónustu fyrir fatlað fólk	0
Fjöldi starfsmanna í þjónustu við fatlað fólk	28
Stöðugildi starfsmanna í þjónustu við fatlað fólk	12,5

Hveragerðisbær býður ekki upp á sumardvöl fyrir fötluð börn. Foreldrar geta sótt um sumardvöl í Reykjadal hjá Styrktarfélagi lamaðra og fatlaðra. Ef börn úr Hveragerði fara í Reykjadal þá greiðir sveitarfélagið hluta kostnaðar.

Samkvæmt upplýsingum frá Velferðarþjónustu Árnesþings er heildarfjöldi notenda í dag 36 einstaklingar. Talsverður fjöldi eldri fatlaðra einstaklinga hefur verið metinn af færni- og heilsuáskilnaðarnefnd inn í geðhjúkrunarrými á Ási, dvalar- og hjúkrunarheimili.

Tafla 2: Fjöldi notenda í Hveragerði með þjónustu fyrir fatlað fólk eftir aldri.

Aldur	Fjöldi
0–5 ára	3
6–10 ára	4
11–15 ára	11
16–20 ára	6
21–25 ára	5
26–30 ára	1
31–35 ára	2
36–40 ára	1
41–45 ára	2
46–50 ára	
51–55 ára	
56 ára og eldri	1

2.2 Mat á stuðningsþörfum

Í nýjum lögum um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir, nr. 38/2018, er sveitarfélögum gert skylt að hafa frumkvæði að því að kynna sér aðstæður fatlaðs fólks og gera því grein fyrir rétti til þjónustu samkvæmt lögnum. Gera má ráð fyrir að það taki sveitarfélög einhvern tíma að gera þær breytingar á framkvæmd þjónustu sem ný lög kalla á en þau tóku gildi 1. október 2018. Bæði í eldri löggjöf um málefni fatlaðs fólks og í hinum nýju lögum er kveðið á um að sveitarfélög skuli starfrækja teymi fagfólks sem meti heildstætt þörf fatlaðs einstaklings fyrir þjónustu og noti til þess viðurkenndar matsaðferðir. Í nýju lögnum er enn fremur tilgreint að þessar matsaðferðir skuli vera samræmdar.

Fram kom í viðtali við starfsmenn Velferðarþjónustu Árnesþings að framkvæmdin í Hveragerðisbæ hafi til þessa verið þannig að notandi kemur í sitt sveitarfélag og óskar eftir þjónustu. Ef um grunnþjónustu er að ræða þá er hún samþykkt af Hveragerðisbæ og framkvæmd af starfsfólki þar en ef um sértæka þjónustu er að ræða fara umsóknir fyrir fagteymi Bergrisans sem metur umsóknir og afgreiðir.

Samkvæmt upplýsingum starfsmanna velferðarþjónustunnar er gert grunnmat (sjá viðauka I) í þyngri málum og þar sem starfsmenn þekkja ekki notanda, ef svokallað SIS-mat liggur ekki fyrir. SIS-matskerfið er ákveðin aðferð við mat á stuðningsþörfum og er yfirleitt ekki notað hjá velferðarþjónustunni fyrr en einstaklingur er fluttur í búsetuúrræði.

Fötluðum notendum eru ekki tilkynntar skriflega niðurstöður umsóknar um þjónustu ef þjónustan er samþykkt. Samþykktin fer inn í þjónustuáætlun viðkomandi einstaklings. Ef synjað er um þjónustu þá er það tilkynnt skriflega og bent á áfrýjunarleiðir.

2.3 Samráð við notendur

Notendaráð Suðurlands er starfrækt á vegum Bergrisans bs. Einnig hafa Þroskahjálpar á Suðurlandi, Sjálfsbjörg og fleiri staðbundin félög átt í góðu samstarfi við velferðarþjónustuna og stjórn Bergrisans.

Fulltrúar Þroskahjálpar og Sjálfsbjargar sögðu sig frá notendaráðinu. Í dag stýrir þroskahjálpar frá Fjölmennt starfi notendaráðsins. Reglur og skiplag eru lagðar fyrir ráðið og stundum mæta fulltrúar frá notendaráðinu á fundi hjá velferðarþjónustunni.

Starfsmenn velferðarþjónustunnar telja réttindagæslumenn fatlaðra hafa nýst vel í mörgum málum, það hafi verið gott að leita til þeirra. Starfsmenn upplifa þó að það skorti heildarsýn varðandi málefni fjölskyldna með flóknar stuðningsþarfir, þar sem hagsmunir barna og foreldra fara ekki alltaf saman.

2.4 Innra eftirlit

Samkvæmt 5. gr. laga um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir skal sveitarfélag hafa innra eftirlit með þjónustu við fatlað fólk. Sambærilegt ákvæði var í eldri lögum.

Í Hveragerðisbæ sinna forstöðumaður Skóla- og velferðarþjónustu ásamt verkefnisstjóra í málefnum fatlaðs fólks eftirliti og ráðgjöf vegna þjónustunnar með heimsóknnum, ráðgjöf og samtölum við starfsfólk, auk þess að taka þátt í og fræða á starfsmannafundum.

Unnið er að gæðastöðlum fyrir búsetuúrræðin og er í starfsáætlun að ljúka þeirri vinnu á þessu ári. Áætlað er að í haust fái starfsmenn heimilanna handleiðslu við að innleiða þjónandi leiðsögn.

Atvikaskráning er inni á heimilunum en ekki er önnur atvikaskráning í gangi. Ef einhver þarf að koma ábendingu á framfæri þá er annaðhvort haft samband við forstöðumann velferðarþjónustunnar eða bæjarstjóra.

3 Niðurstöður könnunar meðal notenda

3.1 Aðferð og þátttakendur

Velferðarþjónusta Árnesþings lét GEF í té lista með nöfnum notenda og símanúmerum. Á listanum voru nöfn 31 einstaklings, þar af bjuggu fimm einstaklingar í búsetuúrræði fyrir fatlað fólk. Á nafnalistanum voru ekki nöfn tveggja einstaklinga sem eru viðkvæmir fyrir að tilheyra þjónustukerfinu en hafa verið að fá ráðgjöf/stuðning. Þrír nýir einstaklingar hafa bæst við hóp notenda frá því að nafnalistinn var afhentur. Ákveðið var að hafa samband við þá 26 notendur sem bjuggu í heimahúsum, 17 drengi/karlmenn og 9 stúlkur/konur. Mikill meirihluti notenda er undir 18 ára aldri eða samtals 21 (81%), fimm notendur eru á aldrinum 20–30 ára og einn notandi er eldri en 30 ára.

Hringt var í alla notendur/aðstandendur á tímabilinu 18. febrúar til 7. mars 2019 og óskað eftir þátttöku þeirra í símakönnun. Spurningalistinn innihélt 32 spurningar um þjónustuna sem flestar voru lokaðar og snéru að ánægju með þjónustu frá Hveragerðisbæ/Velferðarþjónustu Árnesþings. Í öllum tilvikum nema einu var það aðstandandi notanda sem svaraði spurningakönnunni. Í þessu eina tilviki svaraði notandi sjálfur.

Af 26 notendum/aðstandendum náðist í 22 í síma eða 85% notenda. Í ljós kom að aðeins 12 voru með þjónustu og svöruðu því spurningakönnunni en tíu reyndust vera án þjónustu frá Velferðarþjónustu Árnesþings. Þeir síðarnefndu voru spurðir hvort þeir hefðu áður verið með þjónustu eða væru á bið eftir þjónustu og hvort að þeir vildu koma einhverju á framfæri.

3.2 Niðurstöður

Þeir 12 sem voru með þjónustu og svöruðu spurningakönnuninni skiptust þannig að sjö voru undir 18 ára aldri og fimm eldri en 18 ára, sjö drengir/karlmenn og fimm stúlkur/konur. Í upphafi spurningakönnunarinnar var spurt um þjónustuna sem viðkomandi/barn væri að fá frá Hveragerðisbæ/Velferðarþjónustu Árnesþings. Í ljós kom að enginn var með skammtíamavistun eða félagslega heimþjónustu og því ekkert mat á þeirri þjónustu.

Þrír voru í atvinnu með stuðningi af einhverju tagi hluta úr degi og voru allir mjög ánægðir. Til viðbótar voru tveir í vinnu hjá Viss, vinnu- og hæfingarstöð, hálfan daginn og voru jafnframt mjög ánægðir. Nefnt var að vinnan hjá Viss væri fjölbreytt.

Þrír voru með ferðarþjónustu fatlaðra, í tveimur tilvikum var það til og frá vinnu, og í einu tilviki vegna skóla og hæfingar. Tveir voru mjög ánægðir eða frekar ánægðir með ferðarþjónustuna en einn mjög óánægður.

Þrír voru með liðveislu þar sem einn var með 15 tíma í mánuði, annar með 3–4 tíma í mánuði og sá þriðji með 40 tíma í mánuði í formi beingreiðslusamnings. Einn var mjög ánægður með liðveisluna en hinir tveir tóku ekki afstöðu. Annar þeirra sagði máli sínu til stuðnings að ekki væri komin nægileg reynsla á þjónustuna til að geta metið hana almennilega en hinn var með liðveislu í gegnum beingreiðslusamning.

Tveir svarendur sögðust vera með stuðningsfjölskyldu eina helgi í mánuði, þar sem annar sagðist vera mjög ánægður en hinn tók ekki afstöðu til ánægju/óánægju með þjónustuna þar sem hún var nýbyrjuð.

Spurt var hvort viðkomandi fengi félagslega ráðgjöf þar sem helmingur svarenda, eða sex einstaklingar, sögðust fá félagslega ráðgjöf frá Velferðarþjónustu Árnesþings. Spurð um það hversu

oft þau fengju félagslega ráðgjöf sögðust fimm fá hana þegar leitað væri eftir henni og einn sagðist hafa fengið slíka þjónustu fyrir þremur árum þegar hann flutti til Hveragerðis. Fimm svöruðu því til að þeir fengju ekki félagslega ráðgjöf og einn vissi ekki hvort að hann fengi hana. Af þeim sem tóku afstöðu til ánægju/óánægju með félagslegu ráðgjöfina sem þeir fengju sögðust þrír vera mjög eða frekar ánægðir og tveir hvorki ánægðir né óánægðir.

Þrír svarendur nefndu aðra þjónustu sem þeir/barn þeirra fengi frá Hveragerðisbæ til viðbótar við þá þjónustu sem sérstaklega var spurt um. Einn var nýkominn í búsetu, annar með þjónustu ART-teymis á Suðurlandi og í þriðja tilvikinu var um að ræða tímabundið fóstur á grundvelli barnaverndarlaga. Allir svarendur voru mjög eða frekar ánægðir með fyrrnefnda þjónustu.

Spurt var að hvað miklu leyti þjónustan sem barn/viðkomandi fengi uppfyllti þarfir þess/hans. Þrír töldu þjónustuna uppfylla þarfirnar að öllu leyti, fjórir sögðu að hún gerði það að nokkru leyti, þrír að litlu leyti og einn að engu leyti. Næst var spurt hvernig unnt væri að bæta þjónustuna svo að hún mætti betur þörfum barnsins og fjölskyldunnar. Einn sagði að það þyrfti ekki að bæta neitt þar sem alltaf væri komið til móts við þarfir þeirra og annar sagði að hann fengi eflaust aukna þjónustu ef hann óskaði eftir henni. Helmingur eða sex einstaklingar telja þó að þeir/börn þeirra þurfi aukna þjónustu til að mæta betur þörfum þeirra. Til viðbótar sagði einn viðmælandi í spurningakönnuninni að hann hefði óskað eftir þjónustu eða úrræði fyrir nokkrum árum sem þá var ekki hægt að veita en nú hafi ástandið versnað. Annar talaði um breyttar forsendur fyrir þjónustunni og óskaði eftir breyttu þjónustuformi til að koma til móts við þarfir barnsins og fjölskyldunnar. Þrátt fyrir að fram komi að helmingur telji sig þurfa frekari þjónustu á aðeins einn formlega umsókn um þjónustu sem er í bið hjá Velferðarþjónustu Árnesþings. Þegar spurt var hvort svarandi hefði fengið synjun um einhverja þjónustu sem hann hefði sótt um fyrir barnið sitt/sig hafði aðeins einn fengið formlega synjun. Þrír nefna þó munnlegar synjanir við ósk um þjónustu.

Spurt var hversu góðan aðgang viðkomandi teldi vera að upplýsingum um réttindi barns síns/sín og þjónustu sem væri í boði hjá sveitarfélaginu. Sex töldu aðganginn mjög góðan, þrír sögðu hvorki né, einn lélegan og tveir sögðu mjög lélegan aðgang vera að upplýsingum.

Af þeim 12 einstaklingum sem voru með þjónustu var aðeins einn notandi sem kannaðist við að vera með einstaklingsbundna þjónustuáætlun varðandi þjónustu og stuðning sem barnið/viðkomandi var að fá. Tveir bættu því við að þeir hefðu alla vega ekki séð hana ef hún væri til og sá þriðji sagði að áætlunin væri til en hefði ekki verið undirrituð eftir endurnýjun vegna ágreinings um innihald. Í framhaldinu var spurt hvort barn/viðkomandi væri með málstjóra hjá Velferðarþjónustu Árnesþings. Fimm sögðust vera með málstjóra, fimm sögðust ekki vera með málstjóra og tveir vissu ekki hvort þeir væru með málstjóra.

Spurt var hversu ánægð/ur eða óánægð/ur viðkomandi væri með framkomu starfsmanna sem væru að veita þá þjónustu sem barnið/viðkomandi væri að fá. Átta sögðust vera mjög eða frekar ánægðir með framkomu starfsmanna. Tveir sögðust hvorki vera ánægðir né óánægðir en tveir voru mjög óánægðir með framkomu starfsmanna.

Að lokum var spurt hversu ánægð/ur eða óánægð/ur viðkomandi væri með þjónustuna sem barnið/hann væri að fá frá Velferðarþjónustu Árnesþings á heildina litið. Helmingur eða sex einstaklingar sögðust vera mjög eða frekar ánægðir. Þrír sögðust hvorki vera ánægðir né óánægðir, tveir voru frekar eða mjög óánægðir og einn tók ekki afstöðu.

Viðmælendur fengu tækifæri í lok spurningakönnunarinnar til að bæta einhverju við sem þeir vildu koma á framfæri við starfsmann GEF. Tveir hrósuðu sérstaklega þjónustunni og því viðmóti sem þeir hafa mætt hjá velferðarþjónustunni. Fjórir nefndu þörf á aukinni þjónustu og þá sérstaklega þörf á

stuðningsfjölskyldu, lengri vinnutíma hjá VISS, stuðning inn á heimilið og starfsmenn til að sinna liðveislu. Tveir töluðu um aðgang að upplýsingum um þjónustu sem og rétt á henni þar sem annar sagði að öll upplýsingagjöf þyrfti að vera að þeirra frumkvæði og að ekki væri haft samband við þau að fyrra bragði. Hinn svarandinn sem nefndi upplýsingagjöf sagðist ekki vita hvert hann ætti að leita eftir upplýsingum um þjónustuna í dag og kallaði eftir auknu skriflegu efni, svo sem á vefsíðu sveitarfélagsins.

Eins og fram hefur komið þá reyndust tíu þeirra sem náðist í og voru á lista yfir notendur frá Hveragerðisbæ ekki vera með þjónustu frá Hveragerðisbæ/Velferðarþjónustu Árnesþings. Starfsmaður GEF spurði þá engu að síður hvort þeir hefðu verið með þjónustu og hvort þeir væru á biðlista eftir þjónustu og bauð þeim að koma upplýsingum á framfæri sem þeir teldu að gætu verið gagnlegar.

Flestir þeirra sem ekki voru með þjónustu frá velferðarþjónustunni nefndu mikilvægi aðgangs að upplýsingum um þjónustu og rétt á henni hjá sveitarfélaginu eða samtals sex einstaklingar. Fimm nefna að þá/barn þeirra vanti þjónustu eða sjá fram á aukna þjónustubörf í náinni framtíð. Þrátt fyrir það var aðeins einn þessara fimm á biðlista eftir þjónustu. Fjórir tóku sérstaklega fram að þeir hefðu verið í samskiptum við starfsmann félagsþjónustu og mætt góðu viðmóti í gegnum tíðina. Annað sem fram kom hjá þeim sem ekki voru með þjónustu var að þrír nefna aðra þjónustu sem þeir/barn þeirra sé með í dag, svo sem frá skóla, Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins og frá heilsugæslu. Einn sagði að hann hefði alltaf sótt alla þjónustu til Reykjavíkur eða Selfoss og hefði ekki vitað að það væri þjónusta í boði í Hveragerði. Einnig kom fram að notendur myndu vilja sjá frekara samtal milli þjónustukerfa og að þjónustunni hefði hrakað frá því að hún færðist frá ríki til sveitarfélaga. Einn nefndi að honum hefði verið bent á að tala við félagsþjónustu sveitarfélagsins eftir greiningu hjá Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins sem hann hefði ekki gert. Annar nefndi að honum hefði verið boðin stuðningsþjónusta sem hann hefði afþakkað þar sem hann taldi sig/barn sitt ekki vanta þjónustu.

4 Ábendingar til Velferðarþjónustu Árnesþings vegna þjónustu við fatlað fólk í Hveragerðisbæ

Gæða- og eftirlitsstofnun félagsþjónustu og barnaverndar hvetur Velferðarþjónustu Árnesþings til að huga að eftirfarandi þáttum varðandi framkvæmd þjónustu við fatlað fólk í Hveragerðisbæ.

Ábendingar GEF byggjast á niðurstöðum símakönnunar, viðtölum við foreldra tveggja fatlaðra barna, viðtölum við starfsmenn Velferðarþjónustu Árnesþings og félagsráðgjafa hjá Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins.

4.1 Mat á stuðningsþörfum

Notkun samræmds matstækis við mat á stuðningsþörfum fatlaðs fólks.

Rökstuðningur:

Bæði í eldri löggjöf er varðar málefni fatlaðs fólks og í nýjum lögum um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir er kveðið á um að sveitarfélög skuli starfrækja teymi fagfólks sem meti heildstætt þörf fatlaðs einstaklings fyrir þjónustu og noti til þess viðurkenndar matsaðferðir. Í nýjum lögum er enn fremur tilgreint að þessar matsaðferðir skuli vera samræmdar.

Notkun samræmds matstækis tryggir jafnræði, að komið sé til móts við þjónustubarfir einstaklinga í tíma og að rannsóknarregla stjórnarsýslulaga, sem kveður á um að stjórnvald skuli sjá til þess að mál sé nægjanlega upplýst áður en ákvörðun er tekin í því, sé virt. Upplýsingar frá notendum benda til þess að í ákveðnum tilvikum hafi Velferðarþjónusta Árnesþings ekki brugðist við nægilega snemma. Afleiðingar þess eru að einstaklingar hafa þurft að bíða of lengi eftir því að stuðningsþörfum þeirra væri mætt.

4.2 Samráð við notendur

Áhersla verði lögð á samráð við notendur varðandi mat á stuðningsþörfum og breytingar á þjónustu.

Rökstuðningur:

Mikilvægt er að þjónustunotendur og aðstandendur/fjölskyldur upplifi umhyggju og virðingu frá þeim sem taka ákvörðun um veitingu þjónustu og þeim sem veita þjónustuna. Samráð við notendur og/eða aðstandendur/fjölskyldur, varðandi ákvörðun um þjónustu og allar breytingar á þjónustu, er lykilatriði í þessu sambandi. Samráðið er forsenda þess að traust ríki milli þeirra sem eru að veita þjónustuna og þeirra sem eru notendur þjónustunnar. Aðeins einn notandi af þeim tólf sem svöruðu spurningakönnuninni kannaðist við að vera með einstaklingsbundna þjónustuáætlun. Upplýsingar frá notendum benda til þess að í einhverjum tilvikum hafi orðið misbrestur varðandi samráð við notendur á síðastliðinum árum.

4.3 Gæðamál

Markviss skráning verkferla, til dæmis ferils umsókna um þjónustu. Umsóknir um þjónustu séu alltaf skriflegar.

Samningar varðandi þjónustu við fatlað fólk séu skriflegir.

Nákvæm skráning varðandi símtöl og fundi með notendum.

Minnt er á frumkvæðisskyldu sveitarfélaga en skv. 32. gr. laga um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir þá skulu sveitarfélög hafa frumkvæði að því að kynna sér aðstæður fatlaðs fólks og gera því grein fyrir rétti sínum á þjónustu samkvæmt lögunum.

Markviss skráning ábendinga sem varða framkvæmd þjónustu við fatlað fólk.

Rökstuðningur:

Mikilvægt er að allir verkferlar séu skráðir, til dæmis ferill umsókna um þjónustu. Umsóknir um þjónustu séu alltaf skriflegar og umsækjendum tilkynnt niðurstaða umsóknarinnar eins fljótt og unnt er. Formleg umsókn um þjónustu er forsenda þess að fram geti farið mat á stuðningsþörfum einstaklings. Í þessu sambandi má benda á að verulegur hluti viðmælenda í símakönnun taldi sig hafa þörf fyrir aukna þjónustu en aðeins einn þeirra átti umsókn um þjónustu. Samningar vegna þjónustu séu jafnframt skriflegir og skriflegum erindum sé í flestum tilvikum svarað skriflega.

Í erfiðum og flóknum málum er mjög mikilvægt að skráning varðandi símtöl og fundi með notendum sé nákvæm.

Mikilvægt er að notendur hafi góðan aðgang að upplýsingum um þá þjónustu sem er í boði. Minnt er á frumkvæðisskyldu sveitarfélaga en skv. 32. gr. laga um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir þá skulu sveitarfélög hafa frumkvæði að því að kynna sér aðstæður fatlaðs fólks og gera því grein fyrir rétti á þjónustu samkvæmt lögunum.

Velferðarþjónusta Árneshöfna skrái markvisst ábendingar sem berast og varða framkvæmd þjónustu við fatlað fólk og nýti ábendingarnar til að bæta þjónustuna.

4.4 Innra eftirlit

Markvisst innra eftirlit með skipulagi og framkvæmd þjónustu við fatlað fólk.

Rökstuðningur:

Sveitarfélög bera ábyrgð á skipulagi og framkvæmd þjónustu við fatlað fólk og skulu hafa innra eftirlit með framkvæmd þjónustunnar. Mikilvægt er að Velferðarþjónusta Árneshöfna hugi vel að þessu ákvæði 5. gr. laga um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir (áður 4. gr. laga um málefni fatlaðs fólks), til dæmis með könnunum meðal notenda og nýti niðurstöður eftirlitsins til að bæta þjónustuna.

Viðauki I: Þjónustusvæði Suðurlands í málefnum fatlaðs fólks: Mat á færni og þörf fyrir stuðning í daglegu lífi - grunnmat

Samkvæmt reglugerð nr. 1054/2011, um þjónustu við fatlað fólk á heimilum sínum, skal þjónustan vera einstaklingsbundin, heildstæð og skal tekið mið af óskum, aðstæðum og þörf fyrir stuðning, eins og kostur er. Skal hún veitt með það að markmiði að efla vald fólks yfir aðstæðum sínum og lífi, styrkja sjálfsmýnd þess, sjálfstraust, félagslega stöðu, sjálfsvirðingu og lífsgæði.

Á grundvelli umsóknar um þjónustu metur sveitarfélagið þörf fyrir stuðning í samráði við umsækjanda og aðstandendur hans. Það grunnmat skal eiga sér stað innan tveggja mánaða frá því umsókn berst. Niðurstöðuna skal kynna fyrir umsækjanda eins fljótt og kostur er og eigi síðar en mánuði eftir að hún liggur fyrir.

Sé niðurstaða matsins sú að þjónustubörf viðkomandi sé meiri og víðtækari en veitt er samkvæmt Lögum um félagsþjónustu sveitarfélaganna skal teymi fagfólks meta sérstaka stuðningsþörf umsækjanda sem samræmt er á landsvísu.

Mat á færni og þörf fyrir stuðningi í daglegu lífi skiptist í þrjá hluta, *grunnupplýsingar upplýsingar um fötlun og heilsu og stuðningsþörf vegna athafna daglegs lífs*. Spurningalisti sem metur stuðningsþörf vegna athafna daglegs lífs er lagður fyrir af sérfræðingi félagsþjónustunnar. Matinu er ætlað að greina þörf fyrir þann stuðning sem viðkomandi telur sig þurfa til að lifa sjálfstæðu lífi.

Niðurstöður matsins eru nýttar sem grunnur að þeim stuðningi sem viðkomandi þarf.

Dags: _____

Upplýsingar veitti: _____

Tengsl við viðkomandi ef annar svarar: _____

Félagsþjónusta: _____

Starfsmaður félagsþjónustunnar : _____

1. Grunnupplýsingar

Nafn : _____ Kt. _____

Lögheimili : _____ Sími: _____

Aðsetur ef annað er en lögheimili: _____

Aðstandandi: _____ Sími: _____

_____ Sími: _____

Undirritaður samþykkir að veita neðangreindar upplýsingar sem farið verður með sem trúnaðarmál. Samþykkir einnig, ef þörf krefur, að starfsmenn félagsþjónustunnar afli frekari upplýsinga annarra félags-, heilbrigðis- og meðferðarþjónustu í samræmi við 62. gr. laga um félagsþjónustu sveitarfélaga, nr. 40/1991.

Undirskrift: _____

Er viðkomandi sjálfráða: Já [ ] Nei [ ]

Er viðkomandi fjárráða : Já [ ] Nei [ ]

Ef nei, nafn fjárhaldsmanns : _____

Upplýsingar um stoð- eða sérfræðipjónustu sem viðkomandi nýtir sér :

[ ] Félagslega liðveislu – klst. á viku: _____

[ ] Skammtí mavistun – fjölda sólarhringa: _____

[ ] Félagslega heimaþjónustu – fjölda daga og við hvað: _____

[ ] Heimsendan mat – hversu oft í viku : _____

[ ] Heimahjúkrun – hversu oft og við hvað: _____

[ ] Frekari liðveislu – klst. á viku: _____

[ ] Ferðarþjónustu fatlaðra – ferðir á viku og hvert: _____

[ ] Næringarfræðing – vegna: _____

[ ] Táknmálstúlk _____

[ ] Sjúkraþjálfun: hversu oft á viku: _____

[ ] Iðjuþjálfun: hversu oft á viku: _____

[ ] Hjálpartæki – vegna: _____

[ ] Annað _____

Er viðkomandi í daglegri virkni :

- [ ] Í vinnu   Hvar: _____   klst. á viku: _____
[ ] Í námi   Hvar: _____   klst. á viku: _____
[ ] Í hæfingu   Hvar: _____   klst. á viku: _____
[ ] Annað   Hvar: _____   klst. á viku: _____

Áhugamál: _____

Upplýsingar um lyf- og lyfjagjöf: _____

Reykir: Nei [ ] Já [ ]

Á umsækjandi við áfengis- og/eða vímuefnavanda? Nei [ ]

Já [ ] Tilgreinið notkun, meðferðasögu og aðstæður í dag:

Annað sem viðkomandi vill taka fram:

---

2. Upplýsingar um fötlun og heilsu

Hver er þjónustubörf samkvæmt SIS mati, ef vitað er:

Fötlunargreining: _____

Hegðun: Hefur viðkomandi hegðunarfrávik sem eru hamlandi í daglegu lífi, s.s. viðbrögð í erfiðum aðstæðum, árátta og/eða þráhyggjuhegðun? Nei [ ]
Já [ ] Tilgreinið hvaða, hvenær og hvar:

Hreyfigeta: Tilgreinið skerta hreyfigetu og ef viðkomandi notar hjálpartæki:

Boðskipti: Hvers konar tjáningu notar viðkomandi:

( ) Talmál ( ) TMT ( ) Táknmál ( ) Blizz ( ) Myndir
( ) PECS ( ) Hljóð ( ) Bendingar ( ) Annað

Tilgreinið nánar hvernig boðskiptin eru: _____

Nýtir viðkomandi sér sjónrænar leiðbeiningar:

( ) Dagbók ( ) Dagskipulag, myndrænt/skrifað ( ) Félagshæfnisögur ( ) Tölvu

Annað: _____

Líkamleg heilsa:

Hefur viðkomandi verið greindur með sértækan sjúkdóm (s.s. hjartasjúkdóm, sykursýki, flogaveiki, lungnasjúkdóm, gigt, , HIV, lifrabólgu)? **Nei** [ ]

Já [ ] – ef svo er, tilgreinið allar greiningar og umönnun vegna þess: _____

Tilgreinið sértæk einkenni líkamlegrar heilsu sem er hamlandi í daglegu lífi:

Saga innlagna, tilgreinið stofnun og ástæðu dvalar:

Annað sem viðkomandi vill taka fram varðandi líkamlega heilsu:

Sérfræðingar sem annast viðkomandi: _____

Geðheilsa:

Tilgreinið sértæk einkenni geðröskunar og /eða fíkn sem einkennir hegðun og er hamlandi í daglegu lífi: _____

Saga innlagna, tilgreinið stofnun og ástæðu dvalar: _____

Annað sem viðkomandi vill taka fram varðandi geðheilsu: _____

Sérfræðingar sem annast viðkomandi: _____

Viðbótarupplýsingar: *Upplýsingar frá öðrum þar sem viðkomandi nýtur þjónustu:*

Upplýsingar veitti: _____

Starfsheiti: _____ dags: _____

3. Stuðningsþörf vegna athafna daglegs lífs (ADL)

Nafn: _____ Kt. _____

Matinu svarar: _____ Tengsl: _____

Matið framkvæmir: _____ Dags: _____

Tilgangur matsins er að meta umfang og tegund stuðnings sem viðkomandi þarf við daglegt líf. Gott er að hafa í huga við fyrirlögn að taka mið af þeim stuðningi sem þörf er á búi viðkomandi einn. Erfitt getur verið að meta umfang þess falda stuðnings sem aðstandendur veita, en það er nauðsynlegt svo matið verði sanngjarnt. Þó viðkomandi taki t.d ekki þátt í félagslegri virkni í dag vegna aðstæðna sinna, þarf að setja inn virkni og stuðnings sem eðlilegt mætti teljast fyrir einstakling á svipuðum aldri, áhugamál osfrv.

Persónuleg umhirða	Tegund stuðnings	Hversu oft á dag/viku/mán.	Daglegur stuðningstími
Klæðast			
Skipta um fót ef þörf er á			
Baða sig			
Þvo hár			
Gæta að eigin hreinlæti			
Tannburstun			
Salernisferðir			
Handþvottur			
Rakstur, ef við á			
Blæðingar, ef við á			
Tegund stuðnings	Tíðni stuðnings / hversu oft	Daglegur stuðningstími	
0 = Getur án aðstoðar	0 = aldrei eða sjaldnar en mánaðarlega	0 = enginn	
1 = Þarf ráðgjöf/ leiðbeiningar	1 = mánaðarlega en ekki vikulega	1 = minna en 30 mín.	
2 = Þarf hvatningu	2 = vikulega en þó ekki daglega	2 = frá 30 mínútum og allt að 2 tímum	
3 = Þarf stuðning	3 = daglega en þó ekki á hverri klst.	3 = frá 2 tímum og allt að 4 tímum	
4 = Þarf aðstoð/gera fyrir	4 = á klukkustundarfresti eða oftar	4 = 4 tímar eða meira	

Næring	Tegund stuðnings	Hversu oft á dag/viku/mán	Daglegur stuðningstími
Matast			
Matreiða málsverð			
Fá sér hæfilegt magn að borða			
Huga að hollustu í mat			
Elda eftir uppskrifum			
Einfalda uppskriftir			
Tegund stuðnings	Tíðni stuðnings / hversu oft	Daglegur stuðningstími	
0 = Getur án aðstoðar	0 = aldrei eða sjaldnar en mánaðarlega	0 = enginn	
1 = Þarf ráðgjöf/ leiðbeiningar	1 = mánaðarlega en ekki vikulega	1 = minna en 30 mín.	
2 = Þarf hvatningu	2 = vikulega en þó ekki daglega	2 = frá 30 mínútum og allt að 2 tímum	
3 = Þarf stuðning	3 = daglega en þó ekki á hverri klst.	3 = frá 2 tímum og allt að 4 tímum	
4 = Þarf aðstoð/gera fyrir	4 = á klukkustundarfresti eða oftar	4 = 4 tímar eða meira	

Heilsa og öryggi	Tegund stuðnings	Hversu oft á dag/viku/mán	Daglegur stuðningstími

Getur verið ein/einn heima yfir daginn			
Getur verið ein/einn heima yfir nótt			
Taka lyf			
Veit hvenær á að leita aðstoðar læknis			
Panta sér tíma í hársnyrtingu/hjá lækni/tannlækni o.fl.			
Bregðast við smámeiðslum/ veikindum			
Notkun hjálpartækja			
Þekkir til öryggisatriða á heimili s.s. reykskynjara			
Getur notað síma			
Veit hvert á að leita í neyð -112			
Hefur gát á tímanum/ kann á klukku			
Andleg vellíðan			
Líkamleg vellíðan			
Forðast hættur			

Tegund stuðnings	Tíðni stuðnings / hversu oft	Daglegur stuðningstími
0 = Getur án aðstoðar	0 = aldrei eða sjaldnar en mánaðarlega	0 = enginn
1 = Þarf ráðgjöf/ leiðbeiningar	1 = mánaðarlega en ekki vikulega	1 = minna en 30 mín.
2 = Þarf hvatningu	2 = vikulega en þó ekki daglega	2 = frá 30 mínútum og allt að 2 tímum
3 = Þarf stuðning	3 = daglega en þó ekki á hverri klst.	3 = frá 2 tímum og allt að 4 tímum
4 = Þarf aðstoð/gera fyrir	4 = á klukkustundarfresti eða oftar	4 = 4 tímar eða meira

Umhirða þvottar/fatnaðar	Tegund stuðnings	Hversu oft á dag/viku/mán	Daglegur stuðningstími
Meta hvort föt séu óhrein			
Meta hvort föt séu ónýt			
Nota þvottavél			
Flokka þvott			
Þurrka þvott			
Ganga frá þvotti			
Smáviðgerðir / veit hvert á að leita			

Tegund stuðnings	Tíðni stuðnings / hversu oft	Daglegur stuðningstími
0 = Getur án aðstoðar	0 = aldrei eða sjaldnar en mánaðarlega	0 = enginn
1 = Þarf ráðgjöf/ leiðbeiningar	1 = mánaðarlega en ekki vikulega	1 = minna en 30 mín.
2 = Þarf hvatningu	2 = vikulega en þó ekki daglega	2 = frá 30 mínútum og allt að 2 tímum
3 = Þarf stuðning	3 = daglega en þó ekki á hverri klst.	3 = frá 2 tímum og allt að 4 tímum
4 = Þarf aðstoð/gera fyrir	4 = á klukkustundarfresti eða oftar	4 = 4 tímar eða meira

Þrif og heimilishald	Tegund stuðnings	Hversu oft á dag/viku/mán	Daglegur stuðningstími
Þrif heimilisins , s.s. þurrka af, þrif á baðherbergi, ryksuga, skúra, uppvask o.p.h.			
Rúmfataskipti			
Þrif á heimilistækjum s.s ísskáp, bakarofni			
Þrifa salerni			
Skipuleggja innkaup			
Versla			
Létt viðhald, skipta um ljósaperu, hreinsa niðurfall í sturtu o.fl.			
Umhirða garðs			
Viðhald á húsbúnaði og tækjum, vita hvenær er þörf			

Tegund stuðnings	Tíðni stuðnings / hversu oft	Daglegur stuðningstími
0 = Getur án aðstoðar	0 = aldrei eða sjaldnar en mánaðarlega	0 = enginn
1 = Þarf ráðgjöf/ leiðbeiningar	1 = mánaðarlega en ekki vikulega	1 = minna en 30 mín.
2 = Þarf hvatningu	2 = vikulega en þó ekki daglega	2 = frá 30 mínútum og allt að 2 tímum
3 = Þarf stuðning	3 = daglega en þó ekki á hverri klst.	3 = frá 2 tímum og allt að 4 tímum
4 = Þarf aðstoð/gera fyrir	4 = á klukkustundarfresti eða oftar	4 = 4 tímar eða meira

Virkni s.s. félagsleg, vinna og nám	Tegund stuðnings	Hversu oft á dag/viku/mán	Daglegur stuðningstími
Sækja félagsstarf			
Sækja afþreyingu			
Stunda vinnu/nám			

Sækja um vinnu, nám, félagstengt o.þ.h			
Mæta á réttum tíma			
Tilkynna um frí, veikindi og aðra fjarveru			
Hitta ættingja			
Hitta vini			
Þjóða heim			
Þiggja heimboð			
Sinna áhugamálum			
Notar affþreyingu heima við			
Veit hvað er óæskileg hegðun			
Vera með öðrum í hóp			
Nota síma til samskipta			
Nota tölvu til samskipta			
Segja frá persónulegum þörfum			

Tegund stuðnings	Tíðni stuðnings / hversu oft	Daglegur stuðningstími
0 = Getur án aðstoðar	0 = aldrei eða sjaldnar en mánaðarlega	0 = enginn
1 = Þarf ráðgjöf/ leiðbeiningar	1 = mánaðarlega en ekki vikulega	1 = minna en 30 mín.
2 = Þarf hvatningu	2 = vikulega en þó ekki daglega	2 = frá 30 mínútum og allt að 2 tímum
3 = Þarf stuðning	3 = daglega en þó ekki á hverri klst.	3 = frá 2 tímum og allt að 4 tímum
4 = Þarf aðstoð/gera fyrir	4 = á klukkustundarfresti eða oftár	4 = 4 tímar eða meira

Fjármál	Tegund stuðnings	Hversu oft á dag/viku/mán	Daglegur stuðningstími
Meðvitund um eigin fjármál			
Sér um eigin fjármál			
Borga reikninga			
Taka út peninga			
Nota peninga			
Nota kort			
Nota hraðbanka			
Áætla kostnað – láta peninga duga f/viku/mán.			
Leggja fyrir			

Tegund stuðnings	Tíðni stuðnings / hversu oft	Daglegur stuðningstími
0 = Getur án aðstoðar	0 = aldrei eða sjaldnar en mánaðarlega	0 = enginn
1 = Þarf ráðgjöf/ leiðbeiningar	1 = mánaðarlega en ekki vikulega	1 = minna en 30 mín.
2 = Þarf hvatningu	2 = vikulega en þó ekki daglega	2 = frá 30 mínútum og allt að 2 tímum
3 = Þarf stuðning	3 = daglega en þó ekki á hverri klst.	3 = frá 2 tímum og allt að 4 tímum
4 = Þarf aðstoð/gera fyrir	4 = á klukkustundarfresti eða oftár	4 = 4 tímar eða meira

Komast ferða sinna á milli staða	Tegund stuðnings	Hversu oft á dag/viku/mán	Daglegur stuðningstími
Fer á milli staða innanbæjar			
Fer á milli staða utanbæjar			
Umferðaröryggi – reglur			
Nota almenningsamgöngur			
Læra nýjar leiðir			
Ferðapjónusta, panta, afpanta, skipuleggja hvenær er þörf			

Tegund stuðnings	Tíðni stuðnings / hversu oft	Daglegur stuðningstími
0 = Getur án aðstoðar	0 = aldrei eða sjaldnar en mánaðarlega	0 = enginn
1 = Þarf ráðgjöf/ leiðbeiningar	1 = mánaðarlega en ekki vikulega	1 = minna en 30 mín.
2 = Þarf hvatningu	2 = vikulega en þó ekki daglega	2 = frá 30 mínútum og allt að 2 tímum
3 = Þarf stuðning	3 = daglega en þó ekki á hverri klst.	3 = frá 2 tímum og allt að 4 tímum
4 = Þarf aðstoð/gera fyrir	4 = á klukkustundarfresti eða oftár	4 = 4 tímar eða meira

Ráðgjöf og aðstoð til að tala sínu máli/ ráða í eigin lífi	Tegund stuðnings	Hversu oft á dag/viku/mán	Daglegur stuðningstími
Tala sínu máli			
Gæta að eignum sínum			
Virða eignarrétt annarra			
Átta sig á eigin mistökum			

Velja sér vini, vita hvað á að varast, "óæskilega vini"			
Misbeiting, kynferðislega, líkamlega, andlega			
Leita aðstoðar			
Velja t.d. hvað maður vill			
Taka ákvarðanir			

Tegund stuðnings	Tíðni stuðnings / hversu oft	Daglegur stuðningstími
0 = Getur án aðstoðar	0= aldrei eða sjaldnar en mánaðarlega	0= enginn
1= Þarf ráðgjöf/ leiðbeiningar	1= mánaðarlega en ekki vikulega	1= minna en 30 mín.
2= Þarf hvatningu	2= vikulega en þó ekki daglega	2= frá 30 mínútum og allt að 2 tímum
3= Þarf stuðning	3 = daglega en þó ekki á hverri klst.	3 = frá 2 tímum og allt að 4 tímum
4= Þarf aðstoð/gera fyrir	4= á klukkustundarfresti eða oftar	4= 4 tímar eða meira

Annað - þarf stuðning við að	Tegund stuðnings	Hversu oft á dag/viku/mán	Daglegur stuðningstími

Tegund stuðnings	Tíðni stuðnings / hversu oft	Daglegur stuðningstími
0 = Getur án aðstoðar	0= aldrei eða sjaldnar en mánaðarlega	0= enginn
1= Þarf ráðgjöf/ leiðbeiningar	1= mánaðarlega en ekki vikulega	1= minna en 30 mín.
2= Þarf hvatningu	2= vikulega en þó ekki daglega	2= frá 30 mínútum og allt að 2 tímum
3= Þarf stuðning	3 = daglega en þó ekki á hverri klst.	3 = frá 2 tímum og allt að 4 tímum
4= Þarf aðstoð/gera fyrir	4= á klukkustundarfresti eða oftar	4= 4 tímar eða meira